

บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : การศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรของผู้ที่บุตรมีพฤติกรรมก้าวร้าว
ชื่อผู้เขียน : นางเรวดี สิริพลังคานนท์
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปี : 2544

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

เพื่อศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมก้าวร้าว และเพื่อศึกษาความต้องการในการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตของเด็กและเยาวชน โดยได้ทำการศึกษาที่ สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร สำหรับวิธีการศึกษานั้น ได้ใช้แนวทางการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกเป็นหลัก ร่วมกับการสังเกต และการศึกษาข้อมูลจากแฟ้มประวัติคนไข้ โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ เด็กก้าวร้าว จำนวน 7 คน บิดาหรือมารดาของเด็กก้าวร้าว จำนวน 7 คน และผู้ให้การตรวจรักษา จำนวน 5 คน ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้หลักตรรกะ เทียบเคียงทฤษฎีควบคุมบริบท และใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบ

ผลการศึกษาโดยย่อมีดังนี้

1. เด็กส่วนใหญ่จะเป็นบุตรคนแรกของครอบครัว มีจำนวนน้องตั้งแต่ 1 - 2 คน มีอายุอยู่ในกลุ่ม 10 - 12 ปีมากที่สุด และมาจากครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีมากที่สุด มีความขัดแย้งและใช้ความรุนแรงในครอบครัว ด้วยการแสดงออกทั้งการกระทำ และคำพูด ส่วนในด้านความสัมพันธ์จากกลุ่มเพื่อนและครู เด็กส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิท รวมทั้งมีความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มเพื่อน และมีความเคารพครู

2. ครอบครัวดั้งเดิม และครอบครัวสร้างใหม่ของบิดามารดา มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 39 ปี ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับมารดาของเด็ก มีอาชีพรับจ้าง และมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ครอบครัวมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว การอบรมเลี้ยงดูเป็นแบบปล่อยปละละเลย และใช้วิธีการลงโทษด้วยการดุด่า เฉียนตี รวมทั้งมีความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี โดยมีได้แยกอยู่หรือหย่าร้าง

3. การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก เกือบครึ่งมีพฤติกรรมขโมย และอีกประมาณครึ่งหนึ่งมีการทะเลาะรุนแรง ทำร้ายตนเองและผู้อื่น เนื่องจากเด็กต้องการต่อต้าน ทำหาย และแสดงการเรียก

(2)

ร้องความสนใจจากบิดา มารดา โดยมีสาเหตุมาจากการขาดการอบรมเลี้ยงดู ขาดความรัก ความอบอุ่น จากบิดา มารดา รวมทั้งขาดการอบรมสั่งสอนในเรื่องค่านิยมที่ถูกต้องกับเด็ก

4. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ พบว่าเด็กส่วนใหญ่ชอบสื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ โดยเฉพาะเกมส์ คอมพิวเตอร์ รองลงมาชอบชมละครโทรทัศน์ ที่มีเนื้อหาการใช้ความรุนแรง ซึ่งทำให้สื่อและเทคโนโลยีจึงมีอิทธิพลต่อเด็กในการเป็นตัวแบบ และตัวกระตุ้นให้เด็กได้ลอกเลียนแบบการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวกับผู้อื่น

ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม โดยให้หน่วยของสังคมได้แก่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและองค์กรเอกชนเห็นความสำคัญของครอบครัว และได้มีส่วนร่วมในการแก้ไข ป้องกัน และส่งเสริมปัญหาสุขภาพจิต รวมทั้งตระหนักถึงผลกระทบของการอบรมเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมต่อเด็ก ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาพฤติกรรมผิดปกติของเด็ก และเยาวชนที่เกิดขึ้นในสังคมต่อไป